

Interpelacja nr 20784

do ministra spraw wewnętrznych i administracji

w sprawie ustawowo określonej minimalnej wysokości diety dla organu wykonawczego jednostki pomocniczej gminy

Zgłaszający: Andrzej Matusiewicz

Data wpływu: 12-03-2018

Przemyśl, dnia 12.03.2018 r.

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 192 Regulaminu Sejmu przedkładam Panu Marszałkowi interpelację skierowaną do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Joachima Brudzińskiego w sprawie ustawowo określonej minimalnej wysokości diety dla organu wykonawczego jednostki pomocniczej gminy.

Sołtys jako osoba stojąca na czele sołectwa nie jest co do zasady pracownikiem samorządowym. Kwestie sposobu wyłaniania sołtysa i ewentualnej kadencyjności tego stanowiska pozostawione są do wyłącznej kompetencji organu stanowiącego gminy.

Samorządowców obowiązują liczne zakazy, których naruszenie może skutkować wygaśnięciem mandatu. Ustawodawca stosownymi ograniczeniami związanymi z zatrudnieniem objął funkcję radnych. Natomiast nie odnoszą się one do sołtysów, którzy pełnią funkcję organów wykonawczych jednostek pomocniczych gminy.

Zgodnie z opinią Z. Gromka dotyczącą zatrudnienia sołtysa w referacie finansowym gminy, należy uznać że jest to zjawisko daleko niepożądane, jednak z założenia nie zabronione. Wypada także zwrócić uwagę na brzmienie art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych, a mianowicie „pracownik samorządowy zatrudniony na stanowisku urzędniczym, w tym kierowniczym stanowisku urzędniczym, nie może wykonywać zajęć pozostających w sprzeczności lub związanych z zajęciami, które wykonuje w ramach obowiązków służbowych, wywołujących uzasadnione podejrzenie o stronniczość lub interesowność oraz zajęć sprzecznych z obowiązkami wynikającymi z ustawy. Podmiotowo przepis odnosi się do pracowników zatrudnionych na stanowiskach urzędniczych, w tym kierowniczych stanowiskach urzędniczych. Nie odnosi się do asystentów, doradców oraz pracowników pomocniczych i obsługi.

Sołtysowi jako funkcjonariuszowi publicznemu przysługuje ochrona prawna, jak również prawo do uczestniczenia w sesjach rady gminy, pracach jej komisji, jednak bez prawa głosu. Zgodnie z zasadą pomocniczości zadania i kompetencje sołtysów określone są w statucie danego sołectwa, a realizacja zadań statutowych sołectwa spoczywa głównie na sołtysie. Nie ma podstaw prawnych do wynagradzania sołtysów za sam fakt sprawowania przez nich funkcji, jest to bowiem funkcja społeczna. Niewątpliwie pełnienie funkcji sołtysa wiąże się z ponoszeniem odpowiednich kosztów, na które w głównej mierze składają się m.in.: niezyskane zarobki, które mógłby uzyskać, gdyby czas poświęcony na pracę na rzecz

jednostki pomocniczej poświęcił na pracę zarobkową. Wypada zwrócić uwagę, iż rada gminy może, lecz nie jest zobligowana do tego, aby ustanowić takie zasady.

Zgodnie bowiem z art. 37b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym rada gminy może ustanowić zasady, na jakich przewodniczącemu organowi jednostki pomocniczej będzie przysługiwała dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej. Przytoczony przepis nie daje prawa radzie do jednorazowego podniesienia diety sołtysom, a jedynie prawo do uchwalenia zasad, w których to zostaną określone regulacje: kiedy, za co i w jakiej wysokości będzie przysługiwała sołtysom dieta i zwrot kosztów podróży służbowej (rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Łódzkiego z dnia 31 stycznia 2008 r., ON-I-0911/43/08). Z przytoczonego przepisu nie wynika zakaz zatrudnienia organu wykonawczego jednostki pomocniczej jako pracownika samorządowego. Dopuszcza się jednak różnicowanie diety w zależności od uczestnictwa w posiedzeniach rady lub komisjach.

Przedstawiam przykłady wysokości diet dla sołtysów w poszczególnych częściach regionu Polski:

z dostępnych źródeł wynika, iż wysokość zryczałtowanych miesięcznych diet sołtysów w poszczególnych gminach różni się wysokością np.:

- Gmina Dubiecko – 250 zł;
- Gmina Przemyśl – 400 zł za każdą nieusprawiedliwioną nieobecność sołtysa w spotkaniach lub szkoleniach organizowanych przez wójta i sesjach Rady Gminy Przemyśl potrąca się 20% zryczałtowanej diety miesięcznej;
- Gmina Strzeleczyki – 300 zł diety ulegają obniżeniu o 10% za każdą nieobecność sołtysa na sesji. Podstawę wypłaty diet stanowi lista obecności sołtysów na sesjach;
- Gmina Ceranów – 100 zł diety wypłacane są na podstawie list sporządzanych przez Wójta Gminy Ceranów.

Dieta za udział w sesjach Rady Gminy oraz spotkaniach i naradach organizowanych przez Wójta Gminy:

- Gmina Chrzastowice – 100 zł za udział, na podstawie listy obecności.

W związku z powyższym kieruję w stronę Ministra następujące pytania:

1. Czy Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji planuje wzmocnić pozycję instytucjonalno-prawną sołtysów?
2. Czy w drodze ustawy nie powinna zostać unormowana kwestia minimalnej wysokości diet sołtysów, jako osób odpowiedzialnych za prawidłowe funkcjonowanie sołectwa?
3. Czy zasygnalizowany w treści brak przeciwwskazań do zatrudnienia sołtysów przez gminę należy uznać za prawidłowy?

Z poważaniem

Andrzej Matusiewicz

Posel na Sejm RP

